

Lebontják az óbudai

Szellemek Házát

A Miklós-téri „Rundó” titkai: kísértetek találkozásja, Attila sírja, ősi aranykincsek és befalazott háremhölgyek...

(Saját tudósítónktól.) Mintha Kuthy Lajos a múlt századbéli rémgényíró valamelyik hátborzongató történetének színpontja lenne az óbudai „Rundó” környékén, a Miklós-tér sarkán: földbesüllyedt, porosablakú kis házak, leroskadt macskahátú tetők az egyensúly csodáit mutató kéményóriások között. A köralakú különös építmény sárga, kopott vakolata alól évszázados téglák, faragott terméskövek csontváza világít a bágyadt napfényben, amely valószínűtlen színpadi díszlettel varázsolja a környéket. Egy különös emlék, egy darab változatos történelem tűnik el a hepe-hupás, görbe Óbudáról a bontócsákány alatt...

Lebontják a Szellemek Házát,

megsemmisítik a babonás legendák otthonát és köddé foszlik a környéken a három óbudai szép Takács-leány szívzaggató balladája.

Hosszú ideig az egyetlen emeletes ház volt Óbudán ez a különös építmény, amelynek kívül van a lépcsőháza. Öreg óbudai polgárok tisztelettel bámulták meg a roskatag falakat és a környék leanderes udvaraiban Lepesákné hosszú zavaros történeteket mesélt vasárnap délutánonként a bámuló hallgatóságának a „Rundó” különös multjáról.

Ma már csak hárman laknak a köralakú házban, amelynek padlására beesik az eső és holnap fényes csákányok zuhognak az elképesztően vastag falakra. Az óbudai kincskeresők s magánrégészek egész tömege várja azt a pillanatot, mikor kotorászni lehet a romok között, mert a legendák szerint többek között például

Attila kincse és az egykor dúsgazdag Baranya-család drágakövei is itt vannak elrejtve.

A lakások nagyrésze elhagyott: a kis szobákban a virágos falfestésen még kirajzolódik a szekrények és kredencek poros körvonala, néhány lim-lom a sarokban, ez maradt hátra a lakók után, — dobozok, stanielik, egy hokedli szomorú roncsai, rongyok, a néhai szegény dédmama gyönyörű bálruhájának maradványai. Az emeleti lépcsőház keskeny folyosóján a piros téglákon régi, családi fénykép foszlányai hevernek, az egyik darabon még látszik a derék kőművesmester nejének mosolya, ifjúi bájainak teljében.

Az ódon épület körül járva, igyekezünk összeszedni azokat az emlékeket, amelyek ezekhez a falakhoz fűződnek: gyügyüek, borongósak és hátborzongatóak — emberiek, naivságukban és misztikusak, amint történelmi hátteret kapnak. Itt van például Dénesy Miklós,

a régi ház utolsó mohikánja,

aki közel negyven éve lakik már Óbuda szélén s most korhadt sámliján üldögélve a langyos őszi napfénybe meledelve mesélt a „Rundó” multjáról.

— Elátkozott ház ez, kérem, — sóhajt — a Szellemek Háza. Semhol sem sir olyan kísértetiesen a szél, mint itt és ebben a házban a gyermekek mindig féltek... Én már megszoktam az átkot és ezért, megvallom, nehezemre esik innét kiköltözni. De voltak idők, mikor hiába építettek át a házat, hiába csináltak konyhát, meg nagy ablakokat a régi, kicsik helyére, bizony alig akadt olyan bátor ember, aki ide mert volna jönni lakni. Ha alkonyatkor az ember megfigyelte:

titokzatos kezek nyitogatták a ajtókat

A padlásán volt egy elkerített rész, onnét éjjelkor hangos láрма és dörömbölés hallatszott ki. Senki sem mert arra menni. Mintegy huszonöt évvel ezelőtt, — még fiatal ember voltam, kérem és nagyobb volt bennem a bátorság, — egy új lakónak a leánya felment a padlásra ruhát akasztani. Nem tudta, miről van szó. Átment az elkerített részbe és ott

hosszúszakállú, pirosruhás, meg fehérköpenyes, véresszemű alakokat látott egy ócska asztal mellett üldögélni, akik arany kupából ittak.

Amikor belépett, persze köddé foszlott minden. — kísértetek voltak uram és ez nem emberi szemnek való látvány. A leány — Orbán-leánynak hívták, — összeesett és egyik karja megbénult... Hosszú ideig senki sem ment a padlásra. Azután egyszer összegyűjtöttem a legényeket... Huszonöt bátor óbudai gyerek vonult fel ide a „Rundóba”, hatalmas bunkókkal felfegyverezve, a híres javasasszonynak, Salamonnénak a vezetésével. Salamonné krétával arab betűket rajzolt a falra, azután bementünk... Hát semmi sem volt ott, de nagy lármát hallottunk: a szellemeket sikerült elzavarni.

Dénesi bácsi elárulja, hogy előzőleg nagyobb mennyiségű kadarkát szippantott le a bátor expedíció egy közeli kisköcsében, mert nem lehet csak úgy, józan fejjel nekimenni a dühöngő szellemeknek. Valóban szerencsétlen ház ez és ha igazak a legendák, már számtalan ember törte itt ki kezét-lábát a lépcsőkön és az udvar kövein. Húsz évvel ezelőtt három gyönyörű leány költözött ide. Takácsok voltak, dolgoztak és énekeltek, — mint az már a balladákban szokásos — énekeltek és szerelmesek voltak persze. Egy szép napon kiderült, hogy ugyanabba a legénybe szeretett belé a három szerencsétlen teremtés és ettől kezdve gyászos némaságba borult a Takácsleányok lakása. Egy éven belül

mind a három leány öngyilkos lett

és így született meg az óbudai szép Takácsleányok szomorú balladája:

— Egy versfaraqó tanító nótát is csinált róluk, — mondja Dénesy bácsi, — de, sajnos, elfelejtettem!...

A háztulajdonos özvegy Baranya Sándorné úgy tudja, hogy mintegy százhetven éve van családjuk birtokában az épület, amelyet sokszor átépítettek. Allítólag 1670 körül Köppli-Mohamed bég építette és itt helyezte el háromét, de mások szerint a kiscelli kastéllyal egy időben emelték a falakat egy régi római rom fölé. Az udvaron egy titokzatos kut volt, amelynek fenekén a legendák szereint

kőtábla van elhelyezve Attila sírja helyének titkával.

A két már régen beomlott, de a régi lakók szerint, mintegy negyven évvel ezelőtt egy kőművesmester a pincében

rengeteg aranytálat talált.

Az arannyal együtt a kőműves is eltűnt s az óbudaiak szerint dúsgazdag magánzó lett belőle. Nyomok vannak arra, hogy a török idők után egy kolostor volt itt, amelyből török selyemgyár lett: később magtár és ekkor nevezték el *flatoriumnak*. Az 1838-as nagy árvíz idejében sokaknak menedéke volt a „Rundó”, amelynek falába a legendák szerint

hűtlen háremhölgyeket falazott be a kegyetlen Mihamed. Özvegy Baranya

Sándorné szerint huszonöt évvel ezelőtt alagutak bejáratát találták meg metaurálás közben a pincében, amiket ő befalaztatott. A háztulajdonosné azt reméli, hogy csodálatos kincsek fognak előkerülni a bontócsákányok alól.

Rövidesen világhírű derül a misztikus mondákra és Óbuda közönsége most szívszorongva várja, hátha előkerül a romok alól a sokat keresett hármaskoporsó: Attila nyughelye...

Petur László